

Reykjavíkurborg 2022

Ályktun málefnanefndar um velferðar-, heilbrigðis-, mannréttinda- og lýðræðismál

Málefni eldri borgara

Öldrun þjóðarinnar útheimtir grundvallarendurskoðun á málefnum eldri borgara. Leggja skal áherslu á að bæta lífsgæði, mæta þörf á þjónustu, bæta aðgengi og samgöngur og útrýma einangrun og einmanaleika með fjölbreyttum búsetuúrræðum og auknum tækifærum til virkni og tómstunda.

Boðið verði upp á búsetuúrræði við hæfi til að eldri borgarar geti búið sem lengst í eigin húsnæði. Verkaskipting ríkis og sveitarfélaga þarf að vera skýrari og byggja þarf upp ný heimili sniðin að öldruðum. Framboð lóða í Reykjavík þarf að taka mið af lýðheilsulegum sjónarmiðum sem auka lífsgæði og velferð aldraðra. Fjölgun hjúkrunarheimila og fjölbreytt búsetuúrræði vinna á fráflæðisvanda Landspítalans.

Endurskipuleggja skal þjónustu við elstu borgarana með lýðheilsu að leiðarljósi, m.a. með því að efla endurhæfingu og aðhlyningu í heimahúsi

Efla þarf geðheilbrigðisþjónustu eldri borgara með það að markmiði að bæta hana eins fljótt og unnt er.

Til þess að sporna við vaxandi félagslegri einangrun þarf að tryggja skilvirkt upplýsingaflæði til eldri borgara um réttindi og úrræði sem skulu standa þeim til boða.

Úrval þjónustu og úrræða þarf einnig að efla og bæta með heildstæðri stefnumótun þar sem ólík virkniúrræði og tæknilausnir verða höfð að leiðarljósi.

Reykjavíkurborg setji fordæmi fyrir úrræðum til sveigjanlegri starfsloka fyrir eldri borgara án þess að hafa áhrif á lífeyrisréttindi þeirra.

Samráð skal haft við fulltrúa eldri borgara í málefnum sem þá varða.

Heimahjúkrun og heimaþjónusta

Mannréttindi og virðing skulu höfð að leiðarljósi óháð aldri, stétt eða stöðu. Áhersla skal lögð á að mæta hverjum einstaklingi á hans forsendum með samþættingu heimahjúkrunar og heimaþjónustu til að gefa fólki tækifæri til að halda virðingu sinni og vera heima þrátt fyrir skerta færni. Endurskipuleggja þarf hjúkrunarteymin sem fást við sérhæfð mál sem nýtast skuli einstaklingum sem skyldi.

Taka þarf upp öflugt gæðamat og endurskoða félagslega heima- og hjúkrunarþjónustu borgarinnar, sem hefur staðnað þar sem hún mætir ekki þörfum nútímans. Hjúkrunarteymi borgarinnar þurfa að geta fengist við sérhæfð mál, svo sem líknandi meðferð í heimahúsi, í góðu samstarfi við sjúkrahús.

Málefni fólks með fötlun

Fólk með fötlun er fjölbreyttur hópur með fjölbreyttar þarfir sem þjónusta þarf á einstaklingsgrundvelli.

Tryggja þarf að fólk með fötlun geti sótt sér nám og stundað vinnu og aðrar tómstundir.

Einstaklingar eiga að hafa val um að stýra þjónustu sinni sjálfir á grundvelli notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA) til þess að gera sem flestum kleift að lifa sjálfstæðu lífi.

Stytta þarf biðlista og bjóða fjölbreytt búsetuúrræði.

Ráðast þarf í breytingar á núverandi þjónustu til að auka gæði og öryggi hennar og mæta frekari manneklu.

Mikilvægt er að fylgjast með nýsköpun og innleiða velferðartækni.

Lýðheilsa

Nýsköpun í lýðheilsumálum sem felst í auknu framboði á virkni og forvörnum verði settar í forgang. Unnið verði eftir hugmyndafræði lýðheilsu sem lýtur að því að einstaklingar geti hámarkað lífsgæði sín, hamingju, heilsu, og tækifæri til þátttöku í samfélaginu.

Litið verði til hollrar næringar, hreyfingar og hugræktar til að draga úr vaxandi kvíða, streitu, einangrun og andlegum vanda sem fer vaxandi.

Tryggja skal að allir hafi aðgang að næringarríku fæði í grunnskólum og leikskólum borgarinnar. Þannig er stuðlað að jafnræði allra barna til heilsu og heilbrigðis.

Mikilvægt er að börn hafi jafnt aðgengi að fjölbreyttum tómstundum yfir sumartímann. Ungmennum skal boðin vinna við hæfi yfir sumartímann.

Fjölbreyttir valkostir skulu vera fyrir börn og ungmenni, tengd útivist, hreyfingu, næringu, hugrækt, náttúruskoðun og umhverfismálum, t.d. með því að endurvekja skólagarða Reykjavíkur.

Geðheilbrigðis- og félagsmál

Leggja þarf aukna áherslu á fræðslu og forvarnir um geðheilbrigðismál. Fjölga þarf úrræðum fyrir einstaklinga með fjölpættan vanda.

Áhersla skal lögð á heilsueflandi þætti í formi leikja strax í leikskóla og fylgja eftir með skimun og inngripum ef grunur leikur á geðrænum eða félagslegum vanda. Strax á leikskólastigi skal leggja áherslu á holla næringu, hreyfingu og hugrækt. Í kjölfar sóttvarnaraðgerða undanfarinna ára þarf að ráðast í átak í geðheilbrigðis- og félagsmálum auk þess að efla þjónustu til frambúðar.

Bæta þarf samstarf grunnskóla, heilbrigðisstofnana og annarra velferðarstofnana. Mæta þarf knýjandi þörf um greiningu barna og ungmenna.

Endurskipuleggja skal frá grunni og fjölga úrræðum til endurhæfingar einstaklinga sem glíma við vímuefnavanda til að auðvelda þeim endurkomu í samfélagið.

Reykjavíkurborg skal vera leiðandi í skaðaminnkunarræðum. Einstaklingar sem glíma við vímuefnavanda hafi aðgengi að húsnæði sem sniðið er að þörfum þeirra.

Atvinnumál

Tryggja skal öllum tækifæri til virkni og þátttöku á vinnumarkaði óháð aldri, sjúkdómum eða fötlun.

Skapa skal ný atvinnutækifæri með hlutastörfum og starfsendurhæfingu. Styðja skal við einstaklinga sem skortir styrk til þátttöku á vinnumarkaði.

Borgin verði leiðandi í að skapa tækifæri fyrir eldra fólk sem vill og getur unnið.

Málefni innflytjenda

Þjóða þarf innflytjendur velkomna og gera þeim kleift að standa hér á eigin fótum.

Með markvissri stefnu Reykjavíkurborgar þarf að tryggja að innflytjendur nái að aðlagast samfélaginu. Með þessu verði spornað gegn félagslegri einangrun innflytjenda með því að auðvelda innflytjendum að læra tungumálið, ná fótfestu í skólakerfinu, á vinnumarkaði og í félagsstarfi.